

Hà Nội, ngày 01 tháng 09 năm 2024

Số: KNHD-09/DBCL/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/09/2024 đến ngày 30/09/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 08/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 78-86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 585-627°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 104-106mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động 70-118mm; Cân bằng nước trong đất ở mức 72-98%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 32-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-27°C. Trong tháng 08/2024 nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn so với TBNN từ 1,0-2,0°C cùng thời kỳ, có nơi trên 2,0°C. Tổng lượng mưa tại hầu khắp khu vực phổ biến thiếu hụt 20-40%, có nơi trên 60% so với TBNN cùng thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, trong tháng 8 đã xảy ra nhiều đợt mưa lớn, kèm theo lốc xoáy, cụ thể: mưa dông kèm lốc, sét, mưa lớn xảy ra vào ngày 30/08 trên địa bàn tỉnh Cà Mau. Ngoài ra, trong tháng đã ghi nhận nhiều trạm khí tượng có nhiệt độ cao nhất ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) cùng thời kỳ, cụ thể: tại Ba Tri (Bến Tre) ngày 11/08; Mỹ Tho (Tiền Giang), Cao Lãnh (Đồng Tháp) ngày 15/08; Bến Tre ngày 16/08; Vĩnh Long, Sóc Trăng ngày 18/08; Trà Nóc (Cần Thơ) ngày 21/08.

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/08/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	78,2-86,4	76,5-83,9	78,3-86,7	77,7-85,5
Nhiệt độ tối cao (°C)	31,4-34,3	32,5-34,9	31,0-33,3	31,6-34,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	24,7-27,6	25,4-28,1	25,0-26,2	25,1-27,2
Tích ôn hữu hiệu (°C)	204,8-223,6	193,7-209,9	185,7-197,6	585,1-627,4
Mưa hữu hiệu (mm)	13,0-46,5	7,6-52,4	24,7-69,1	69,5-117,5
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	36,7-37,5	33,5-34,4	33,2-34,0	103,6-105,8
Cân bằng nước trong đất (%)	71,9-98,2			

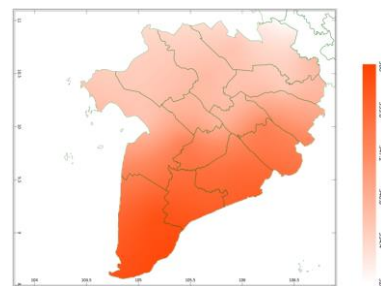
Trong tháng 08/2024, lúa Hè trên khu vực Thu tập trung giai đoạn chín - thu hoạch; lúa vụ Thu Đông tiếp tục xuống giống, chủ yếu đang trong giai đoạn bén rễ - hồi xanh - đẻ nhánh. Trong tháng qua, khu vực ngày nắng gián đoạn, nhiệt độ trung bình dao động từ 25,1-34,0°C, đã tạo điều kiện tương đối thuận lợi cho công tác xuống giống, chăm sóc lúa vụ Thu Đông và công tác thu hoạch, bảo quản lúa Hè Thu. Tuy nhiên, trong tháng 8, khu vực tiếp tục có mưa diện rộng, một số tỉnh cục bộ mưa to đến rất to đã gây ngập cục bộ trên một số cánh đồng, gây ảnh hưởng trực tiếp đến năng suất thu hoạch lúa Hè Thu, đồng thời, đã gây đổ ngã, thiệt hại một số diện tích lúa vụ Thu Đông. Các đối tượng sâu bệnh gây hại trên lúa tháng qua được ghi nhận: bệnh đạo ôn, lem lép hạt,.. trên lúa Hè Thu; Chuột, ốc bươu vàng, bệnh đạo ôn, sâu cuốn lá, cháy bìa lá.. gây hại trên lúa Thu Đông.

Cây ăn quả chủ yếu đang trong giai đoạn chăm sóc sau thu hoạch. Trong tháng 8, khu vực phổ biến ngày có nắng, lượng bốc thoát hơi tiềm năng duy trì ở mức 103,6-105,8mm. Khu vực tiếp tục có mưa diện rộng kéo dài tập trung vào chiều tối, cục bộ có mưa to đến rất to với tổng lượng mưa tháng đạt 69,5-426,6mm, đã gây ngập úng cục bộ tại một số vườn cây ăn quả trên khu vực, tình trạng thối rễ, ngộ độc, rụng lá, suy giảm đáng kể đến sinh trưởng của cây ăn quả, đồng thời gây khó khăn cho công tác chăm sóc cây ăn quả phục hồi sau thu hoạch. Thời tiết nắng mưa đan xen, sương sớm đã tạo điều kiện cho nhiều nấm gây bệnh hại trên cây ăn quả phát triển, gia tăng bệnh thán thư, thối rễ, vàng lá...

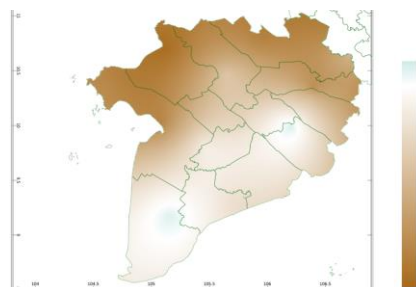
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (Từ ngày 01/09/2024 đến ngày 30/09/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

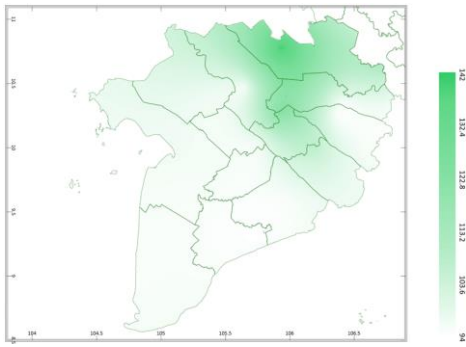

a) Tông tích ôn hữu hiệu

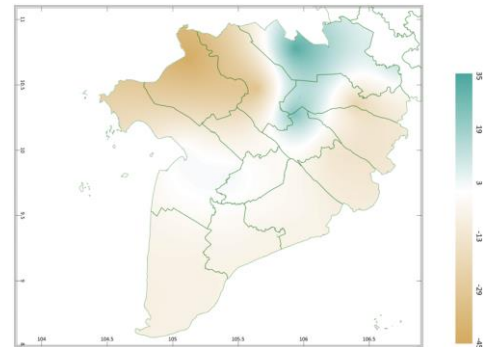

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tông tích ôn hữu hiệu thối

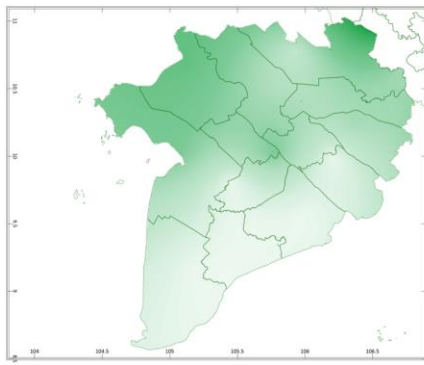

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu

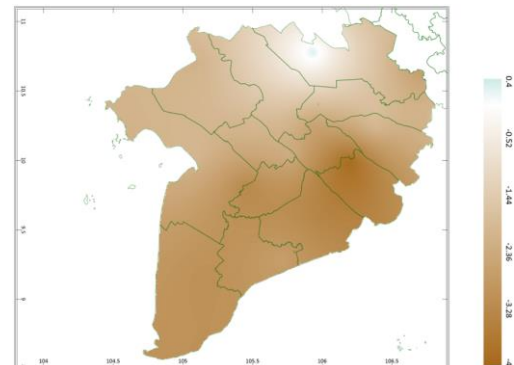

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

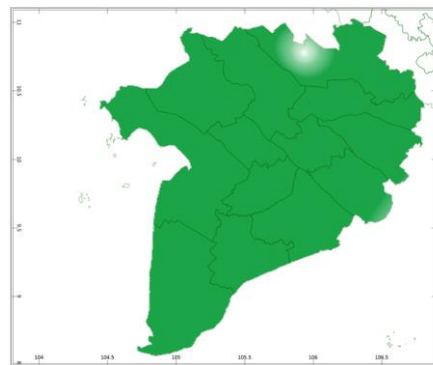

a) Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

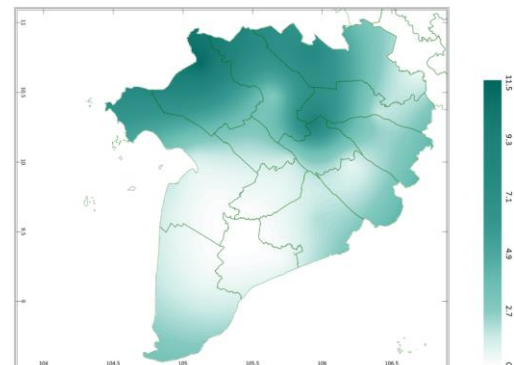

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 4: Bản đồ tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 28-29°C, nhiệt độ tối thấp trung bình trong khoảng 26-27°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 193-201°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 177-188°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 162-168°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại hầu hết các tỉnh trên khu vực

có xu thế thấp hơn cùng kỳ, dao động từ 3,6-34°C; ngoại trừ vùng rìa phía đông của tỉnh Cà Mau, rìa phía tây bắc của tỉnh Trà Vinh có xu thế cao hơn so với cùng kỳ ở mức 4°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 33-78mm, trong tuần giữa tháng dao động ở mức 34-36mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 24-28mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại các tỉnh Long An, vùng rìa phía tây của tỉnh Tiền Giang, vùng tiếp giáp tỉnh Tiền Giang của 2 tỉnh Vĩnh Long và Đồng Tháp có xu thế cao hơn, dao động từ 3-35mm; Các tỉnh còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ ở mức 13-45mm.

Cân bằng nước trong đất dự báo trong tháng 09/2024 trong khoảng 98-100%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại tất cả các tỉnh trong khu vực có xu thế cao hơn, dao động từ 0,5-11,5%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96-97mm. So với cùng kỳ năm trước, lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại vùng rìa phía tây bắc tỉnh Long An có xu thế cao hơn, ở mức 0,4mm; Các tỉnh còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ dao động trong khoảng 0,52-4,2mm.

Độ ẩm không khí tháng 09/2024 dao động trong khoảng 80-84%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	82,8-87,6	76,6-83,2	79,5-84,0	79,7-84,1
Nhiệt độ tối cao (°C)	28,0-28,9	28,1-28,3	28,2-28,4	28,2-28,5
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25,6-26,6	25,8-27,3	26,0-27,1	25,8-27,0
Tích ôn hữu hiệu (°C)	193,4-201,2	176,9-188,1	161,7-168,0	535,5-557,3
Mưa hữu hiệu (mm)	33,4-77,9	33,7-36,1	24,4-28,4	94,4-140,3
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	35,8-36,1	31,8-32,1	28,3-28,5	96,2-96,6
Cân bằng nước trong đất (%)	98,3 ÷ 99,9			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 09/2024 tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa trên khu vực phổ biến cao hơn từ 5-20% so với TBNN cùng thời kỳ. Dự báo trong tháng

9, tại khu vực ĐBSCL, sẽ có nhiều ngày mưa, mưa rào và dông; trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng. Mưa dông tại các khu vực có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Trong tháng 9, lúa vụ Thu Đông trà chính vụ tập trung chủ yếu giai đoạn đẻ nhánh - đứng cái - làm đòng. Dự báo tháng 9, khu vực tiếp tục nhiều ngày có mưa, mưa rào và dông; trong đó, có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng; mưa có xu thế tập trung vào thời điểm chiều tối và trong 2 tuần đầu của tháng, tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo trong tháng dao động trong khoảng 94-140mm, cân bằng nước trong đất tiếp tục duy trì ở mức cao từ 98-100%, có thể gây ra tình trạng ngập úng tại các vùng tiêu thoát nước kém. Do đó, người dân cần gia cố công đập, đê bao, bờ bao có nguy cơ sạt lở, chuẩn bị sẵn sàng các phương án tháo nước trong ruộng khi có mưa to. Đối với lúa Thu Đông giai đoạn đẻ nhánh - đẻ nhánh rộ – cuối đẻ nhánh, cần áp dụng biện pháp tưới nước ướn – khô xen kẽ, đặc biệt giai đoạn lúa cuối đẻ nhánh cần rút cạn nước (khoảng 7-10 ngày) nhằm hạn chế lúa đẻ nhánh lai rai, giúp cây lúa huy động được nhiều chất dinh dưỡng, giúp rễ ăn sâu, hạn chế đổ ngã về sau. Đối với diện tích lúa ở giai đoạn đứng cái - làm đòng, cần duy trì mực nước trong ruộng 3 - 5cm, đồng thời, trong giai đoạn này cần kết hợp bón thúc đòng đòng cho lúa để cây lúa đủ dinh dưỡng nuôi đòng. Điều kiện thời tiết tháng 9 mưa nhiều, ẩm độ cao là điều kiện thuận lợi cho bệnh đạo ôn, rầy nâu, sâu cuốn lá, cháy bìa lá, rầy phấn trắng...tiếp tục gia tăng diện tích và tỉ lệ nhiễm, do đó, người dân cần thăm đồng thường xuyên, phát hiện các vết bệnh, kiểm tra kỹ đồng ruộng để có biện pháp quản lý hiệu quả. Khi thấy có dấu hiệu chớm bệnh cần ngưng bón phân đạm, tiến hành phun thuốc đặc trị kịp thời (tuân thủ nguyên tắc 4 đúng khi phun, không pha chung với phân bón lá, nên dùng thêm chất bám dính khi pha thuốc tránh thuốc bị rửa trôi khi gặp mưa).

Cây ăn quả tháng 9 tập trung giai đoạn chăm sóc sau thu hoạch; một số diện tích cây ăn quả trái vụ trong giai đoạn phân hóa mầm hoa-ra hoa. Độ ẩm đất thích hợp cho cây ăn quả sinh trưởng tốt trong giai đoạn này trong khoảng từ 60-70%. Sau khoảng thời gian nuôi hoa, nuôi trái, thu hoạch, cây ăn quả cần được phục hồi nhanh chóng để đủ tiềm lực đơm hoa, kết trái, đảm bảo năng suất, chất lượng cho vụ mùa kế tiếp, do đó, người dân cần tranh thủ ngày nắng, tiến hành phun thuốc rửa vườn, tu sửa lại bồn cây, xới nhẹ mặt bồn (xới sâu từ 3 - 5 cm) cho thông thoáng để rễ cây có thêm oxy, sản sinh rễ mới; tỉa cành tạo tán cho thông thoáng, loại trừ những cành trong tán, cành vượt, cành sâu bệnh; thực hiện bón phân hữu cơ chất lượng cao (hữu cơ vi sinh, hữu cơ sinh học), phân khoáng để sớm phục hồi sức khỏe cây và sức khỏe đất. Dự báo thời tiết trong tháng 9, khu vực tiếp tục có mưa diện rộng, cục bộ mưa vừa, mưa to với tổng lượng mưa tháng dự báo dao động từ 207-379mm, cân bằng nước trong đất dự

báo đạt ở mức 98-100%. Trong điều kiện thời tiết mưa kéo dài, cân bằng nước trong đất luôn ở mức cao nếu vườn cây không kịp thoát nước khi mưa lớn sẽ dễ gây ngập úng, bộ rễ cây bị nghẹt, thiếu không khí, cây trồng kém phát triển, giảm năng suất, do đó, người dân cần chú ý nạo vét và đào thêm nhiều rãnh phụ tạo điều kiện cho nước mưa được thoát nhanh; gia cố bờ bao, sên vét mương, theo dõi diễn biến của thời tiết chuẩn bị máy bơm để sẵn sàng chống ngập úng khi cần; hạn chế tối đa việc đi lại trong vườn vừa làm cho cây bị lay động gốc, rễ non bị đứt, nấm bệnh có điều kiện xâm nhập gây thối rễ, vừa làm cho đất ít kết chặt lại; nếu vườn cây bị ngập, sau khi nước rút tiến hành phá váng, xới xáo mặt đất bằng cào răng để giúp mặt đất thông thoáng. Đối với những vườn cây ăn quả trái vụ đang trong giai đoạn xử lý khô hạn để phân hóa mầm hoa, ra hoa: cần chú ý sử dụng màng nilon không thấm nước làm mái che cho mặt liếp trồng cây, chuẩn bị tốt hệ thống thoát nước trong vườn nhằm hạn chế tối đa ảnh hưởng của nước mưa đến hiệu quả xử lý ra hoa; đối với những vườn đang xử lý ra hoa hoặc đang ra hoa mà bị ảnh hưởng do mưa lớn (cây không thể ra hoa được hoặc hoa bị thối rụng), cần tiến hành cắt bỏ hoa, tiếp tục chăm sóc, dưỡng cây để chuẩn bị cho đợt xử lý ra hoa kế tiếp. Điều kiện thời tiết tháng tới thuận lợi cho nấm khuẩn phát sinh và gây ra bệnh nứt thân xì mũ, thối rễ, thán thư,... gia tăng gây hại. Để hạn chế tác động của sâu bệnh hại, cần thường xuyên thăm vườn, vệ sinh vườn sạch sẽ, rửa nước mưa trên cây thường xuyên, chủ động phòng trừ nấm bệnh phát triển, nếu để nấm tấn công phát triển mạnh sẽ có nguy cơ phát triển thành dịch.

Tin phát ngày: 01/09/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/10/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng